

cephede gösterilmiştir. Buna göre minare, sekizgen taş kaide üzerinde yükselmekte olup tek şerefelidir. Gövde külaha kadar tuğladan şerefe ve korkulukları ile külah ise kesme taştandır.

Değerlendirme

Gerek çizimlerde gerekse katalogda, yukarıda anlatılan plân ve cephe çiziminin hangi câmiye ait olduğu ayrıca bu câmiin nerede bulunduğu dair herhangi bir bilgi yoktur. Dolayısıyla bu çizimlerin hangi câmiye ait oldukları tespit edilememiştir. Ancak yukarıda belirtildiği gibi bu çizimlerin Vidin Mühendisi Mehmet Ağa tarafından yapılması, ruloda yer alan gerek câmiin gerekse diğer yapıların Vidin bölgesinde olabileceği ihtimalini akla getirmektedir.

4-Yahya Efendi Dergâhı'ndaki Câmiin Yeniden İnşâ Projesi

Yahya Efendi Tekkesi İstanbul Beşiktaş'ta Çırağan, Yıldız Mahallesi Çırağan Caddesi Yahya Efendi Çıkmazı'ndadır⁹⁹⁴. Câmiin projesi, Yahya Efendi Dergahı'na ait çizimlerin bulunduğu E.9453/1-6 numaralı kayıta yer almaktadır. Ayrıca burada dergahtaki Yahya Efendi ile Güzelce Ali Paşa'ya ait türbelerin plânları da vardır. E.9453/2 numaralı çizimde dergahın haziresi, kuyusu, bahçesi, Yahya Efendi'nin Türbesi ile câmi bulunmaktadır.

Projede câmi, kare plânlı Yahya Efendi Türbesi'nin⁹⁹⁵ güney cephesine bitişik olarak gösterilmiştir. Ayrıca buradaki "Tecdîden inşâ olunacak câmiî şerif" şeklindeki açıklamadan câmiin yeniden inşâ edileceği açıkça belirtilmiştir. Projeye göre câmi kareye yakın dikdörtgen plânlıdır. Câmiye kuzeybatı ve kuzeydoğu köşelerdeki kapılardan girilmekte olup toplam altı pencereden ışık almaktadır. Pencereleden ikisi güney dördü ise kuzey cephededir. Câmiin mihrabı cepheye çıkıntı yapan yarım daire şeklinde derin bir nişten ibarettir. Câmiin batısında ise bu cepheye bitişik olarak gösterilen "Devletlu i'smetlu Vâlîde Sultan Hazretlerine inşâ olunacak daire"⁹⁹⁶ yer almaktadır. Projede câmiin birkaç metre doğusunda ise Güzelce Ali Paşa Türbesi⁹⁹⁶ görülmektedir.

Değerlendirme

16. yüzyılın ileri gelen âlim ve mutasavvıflarından Beşiktaşlı Şeyh Yahya Efendi tarafından tahminen 1538'de mescit-tevhidhane, medrese, hamam, çeşme ve çeşitli evlerden oluşan bir külliye niteliğinde kurulduğu belirtilen Yahya Efendi Tekkesi, 20. yüzyılın başlarına kadar çeşitli binalar ilave edilmek ve tamirler geçirmek

⁹⁹⁴ Yahya Efendi Tekkesi hakkında geniş bilgi için bkz.kz.M.Baha Tanman, *İstanbul Tekkelerinin Mimari ve Süsleme Özellikleri Tipoloji Denemeleri*, Katalog 2, (Basılmamış Doktora Tezi), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 1990, s.625-641, Resimler:743-763, Çizimler:320-327; N.Esra Dişören, *İstanbul'daki Ahşap Câmi, Mescit ve Tekkeler*, (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, I-Metin, II-Şekiller, İstanbul 1993, s.111-113, Resim:255-256.

⁹⁹⁵ Yahya Efendi Türbesi, 1570 yılında Yahya Efendi'nin vefatından sonra kendisine büyük saygı ve sevgisi olan Sultan II.Selim tarafından Mimar Sinan'ın tasarımıyla kârgir ve kubbeli olarak inşâ ettirilmiştir (geniş bilgi için bkz.Tanman, a.g.t., s.625, 631-632).

⁹⁹⁶ Celebi Ali Paşa olarak da bilinen Güzelce Ali Paşa, Sultan II.Osman (Genç Osman) döneminin (1618-1622) veziriazamlarındandır. 1621 yılında vefat ettiğinde Yahya Efendi Tekkesi'ne defnedilmiş ve kabrinin üzerine kârgir, kubbeli bir türbe inşâ edilmiştir (Güzelce Ali Paşa ve türbesi hakkında geniş bilgi için bkz.Hadîka, C.II, s.114-115; Osmanzâde Tâ'ib Ahmed, *Hadikatü'l-Vüzerâ*, Freiburg 1969, s.65-66;Tanman, a.g.t., s.625).